

קונטרס

לחזות בנועם

הכנה לפורים ח"א
ע"פ מאמר רפ"ב - אזמרה

יוצא לאור ע"י מכון מאירת עינים
ערש"ק תצוה זכור תשפ"ו

מכון מאירת עינים

6645547@gmail.com

תוכן ענינים

ג	על ידי הקריאה היוצאת מן המשכן מקבלין 'הבל פה שאין בו חטא' מהבל פה' זה זוכין להיות ושמחה על ידי זה מכניעין את עמלק .....
ה	ג' שאלות: מדוע הקדים מציאת הטוב באחרים למציאת הטוב בעצמו האיך מותר לדון לכף זכות רשעים איך על ידי מחשבה מעלים אדם .....
ו	מלשון רבנו משמע שמציאת הטוב שבאחרים מביאה למציאת טוב בעצמו .....
ח	עבודת השמחה הוא כלליות התורה על כן פורים שהוא זמן השמחה קיבלנו התורה מחדש .....
ט	עיקר עבודת האדם הוא 'שש אישי בה' להיות שמח במה שמשמח את השי"ת ונותן לו 'פרנסה' כביכול .....
י	כלל התורה הוא הידיעה בנחת רוח שאנו מביאים להשי"ת כל ספק בזה הוא מעשה עמלק והקליפות .....
יא	עיקר חיותו של האדם הוא מידיעת הנחת רוח שמביא להשי"ת והוא השמחה הגדולה שבכל השמחות .....
יב	בבית המקדש ידיעה זו היתה מאירה בבהירות ומוזה היו זוכין לשמחה עצומה ולמחילת עון .....
יג	ידיעה זו היא 'הסיכום' של עבודת השם ובוה משה רבינו מעלה משמד לרצון .....
יד	כל היהדות והתורה מיוסדת על עבודת השמחה בהשי"ת .....
טו	בכל תורות רביה"ק הנקודה שבהם הוא השמחה בהשי"ת .....
טז	כל קיום התורה תלוי שייניר' האדם עצמו מלהיות גוי עצב זמן הפורים מסוגל לזה .....
טז	כל זאת מקיים בנו הצדיק שמגלה ומעלה הטוב צריך לבקש מלפני השי"ת שיקרבנו אליו כראוי .....

ח"א תורה רפ"ב

שיעור זה נמסר בפרשת ויקרא על תורה רפ"ב כהכנה לחג הפורים [השיעור נמסר בשנה מעוברת]. בשיעור זה נמצא הכנה לימי השמחה הבאים עלינו לטובה לאור דברי המאמר שנקודת המכוון בו הוא לבוא לשמחה על ידי שמוצא האדם בעצמו נקודות טובות וכך בא לשמחה בה' אלוֹקיו.

להלן קודם שיבוא לבאר בתוך לשון המאמר יקדים לדבר מהקשר שבין פרשת ויקרא ובין חג הפורים למאמר זה. ויבאר שכוח ההתחזקות והשמחה נמשך מן ה'קריאה' היוצאת מן המשכן. המשכן שבונה משה רבינו על ידי שמלקט את הנקודות טובות שבנו.

שאנו רואים את הטוב שיש בנו גם כשעובר עלינו ירידה ונפילה.

כל אדם צריך לקבל 'הבל פה שאין בו חטא' מהצדיק האמת שהוא בחינת משה רבינו. כי כשיש באדם את ה'הבל פה' הנקי הזה; הוא זוכה לשכוח מהעבר, להתנער מהנפילות והירידות. ומכוח זה הוא נכנס לשמחה גדולה בה' אלוֹקיו ומתחיל התחלה חדשה בעבודת הבורא.

מתוך המאמר מתבאר שלזכות לקבל את ה'הבל פה' שאין בו חטא מהצדיק הוא על ידי הקריאה

על ידי הקריאה היוצאת מן המשכן מקבלין 'הבל פה שאין בו חטא' | על מ'הבל פה' זה זוכין לחיות ושמחה | על ידי זה מכניעין את עמלק

א רביה"ק במאמר זה מבאר את הפסוק 'ויקרא אל משה': פסוק זה הוא הפסוק הראשון שתינוקות של בית רבן לומדים בחידר. בסוף המאמר מבואר ש'תינוקות של בית רבן' הם מציאות ה'הבל פה שאין בו חטא' שאותו אנו מקבלין מהמשכן. ואת המשכן בונה משה רבינו בכוח ההתחזקות שלנו ב'נקודות טובות', במה

מכל ימות השנה זהו זמן המסוגל מאוד לבוא לקיים מאמר זה, בו רבנו מכניס אותנו לתוך יסוד היהדות – השמחה בהשי"ת.

גם עיקר עבודת מחיית עמלק שאנו עוסקים בה בימים אלו מונח במאמר זה: כי עיקר הדבר שלוחם בו עמלק בכל כלי מלחמתו הוא על הדבר הזה – שלא נראה את הטוב שבנו. וכך יהיה האדם 'קר וקפוא' בלי שום חיות ושמחה מעבודת ה'.

הזו – 'ויקרא אל משה': קריאה היוצאת מן המשכן שבנה משה רבנו. כי כל כוח ההתחזקות והשמחה שהוא מציאות 'ההבל פה' הנ"ל – בא מכוח המשכן שבונה אותו הצדיק האמת.

מאמר זה מסוגל מאוד לימים אלו: ימי השמחה של חג הפורים וזמן מחיית עמלק. כי תכלית המאמר הזה הוא להביא אותנו לידי שמחה בכוח מה שאנו מוצאים נקודות טובות. ובימים אלו ששערי השמחה נפתחים יותר

המשך השיעור יעסוק בדברי רבנו שבראשית המאמר: רבנו פותח את המאמר שצריך לדון כל אדם לכף זכות ואפילו רשע גמור. ומגלה שעל ידי זה מעלין אותו 'באמת' מכף חובה לכף זכות עד ששב בתשובה על ידי זה.

אחרי ההוראה זו שצריכין לדון 'כל אדם' לכף זכות רבנו מורה שגם האדם כלפי עצמו צריך לנהוג כך – למצוא בעצמו נקודות טובות, וזאת משום ש'צריך לזהר מאוד להיות בשמחה תמיד' ולבוא לשמחה הוא על ידי שמוצא בעצמו נקודות טובות.

בכדי לעמוד על ה'מכוון' שבמאמר יסודי זה, להלן יקדים כמה שאלות על הדברים הנ"ל ומתוך זה יתחיל לבאר את ה'מכוון' שבמאמר.

דע כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות ואפילו מי שהוא רשע גמור צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות ויוכל להשיבו בתשובה וזה בחינת (תהלים ל"ז) "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו" הינו שהפסוק מזוהר לדון את הכל לכף זכות ואף על פי שאמתה רואה שהוא רשע גמור אף על פי כן צריך אתה לחפש ולבקש למצוא בו מעט טוב, שישם אינו רשע

וזהו ועוד מעט ואין רשע שצריך אתה לבקש בו עוד מעט טוב שיש בו עדן, ששם אינו רשע כי אף על פי שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדן כי איך אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מימיו

ועל ידי זה שאתה מוצא בו עוד מעט טוב ששם אינו רשע ואתה דן אותו לכף זכות על ידי זה אתה מעלה אותו באמת מכף חובה לכף זכות, עד שישוב בתשובה על ידי זה. וזהו ועוד מעט ואין רשע על ידי שמוצא בהרשע עוד מעט טוב, ששם אינו רשע על ידי זה והתבוננת על מקומו ואיננו הינו כשתבונן ותסתכל על מקומו ומדרגתו ואיננו שם על מקומו הראשון כי על ידי שמוצאין בו עוד מעט טוב, איזה נקדה טובה, ודנין אותו לכף זכות על ידי זה מוציאין אותו באמת מכף חובה לכף זכות והתבוננת על מקומו ואיננו כנ"ל והבן.

ובן צריך האדם למצא גם בעצמו כי זה ידוע שצריך האדם לזהר מאד להיות בשמחה תמיד ולהרחיק העצבות מאד מאד [כמבאר אצלנו כמה פעמים] ואפלו שכשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים ורופה הבעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה, חס ושלום, אף על פי כן אסור לו לפל מזה רק צריך לחפש ולמצא בעצמו איזה מעט טוב כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב.

וזהו פלא שרבינו תחלה מקדים את העבודה של 'חיפוש הטוב' באחרים לעבודת חיפוש הטוב בעצמנו. ולכאורה היה לו להקדים תחלה את עיקר 'עבודת החיים' של כל אדם העולה ממאמר זה - למצוא את הטוב בעצמו!

כידוע במאמר זה רבנו מכניס אותנו לתוך 'שמחה' על ידי שמלמדנו איך לחפש ולמצוא טוב בעצמינו, וזה נקודת המאמר - ליכות לבוא לשמחה על ידי שמוצא הטוב שבעצמו:

ג' שאלות: מדוע הקדים מציאת הטוב באחרים למציאת הטוב בעצמו | האיך מותר לדון לכף זכות רשעים | איך על ידי מחשבה מעלים אדם

ב] רבנו מתחיל המאמר בזה שצריך למצוא הטוב באחרים. הביאור בזה כפי שיתבאר להלן בהרחבה הוא שעל ידי המחשבה הטובה הזו - שרואה הטוב שמסביבו, הוא ממשיך את השראת השכינה בעולם וממילא אף הוא עצמו כבר אינו על מקומו הראשון, אלא במקום שיש בו השראת שכינה. מה שלא היה מקודם.

לכף זכות, ומשום כך לא צרפוהו למניין הבית
דין בעיבור השנה. כי דן את הרשע לכף זכות.]

וכלל הדבר שיש להבין כאן: איך שייך שאנחנו
נעלה בני אדם ממוקומם על ידי המחשבה
שלנו. איך אנו מעלים רשע ממוקומו על ידי
מחשבה טובה שאנו חושבים עליו – שיש בו
מעט טוב. רבינו חזון ג' פעמים שעל ידי שדן
את הרשע לכף זכות, 'באמת' מעלה אותו לכף
זכות. יש להבין איך שייך הדבר הזה.

אם כן מדוע הקדים תחלה את עבודת מציאת
הטוב באחרים קודם לחיפוש הטוב בעצמו?

עוד צריכין להבין: איך מורה רבינו 'לדון רשע
לכף זכות' והרי איסור גמור הוא לדון רשע לכף
זכות, שלא יבוא להתחבר עם הרשעים. וגמרא
ערוכה היא במסכת סנהדרין כ"ו: [מספרת שם
הגמרא שהלכו האמוראים לעבר שנה בשנת
שמיטה. בדרך הליכתם ראו אדם שעבד בשדהו
ועבר על לאו דשביעית, ואחד מהם דן אותו

קודם שיבוא ליישב השאלות על פי ביאור המכוון שבמאמר, יוסיף
לדייק מלשון רבנו שהכוח לדון את עצמו לכף זכות עומד על מה שדן
אחרים לכף זכות. ויתחיל לבאר טעמו של דבר.

שרק כשזוכין לדון אחרים לכף זכות אזי מתוך
זה באים לדון גם את עצמו לכף זכות.

הטעם בזה יבואר בהמשך השיעור בהרחבה: כי
כשאין האדם רואה טוב בזולתו, כשאינו רואה
את הטוב שיש באחרים, פירושו: שאינו מוצא
שום השראת השכינה בעולם. כי השראת
השכינה היא מציאות הטוב והאלוקות הנמצא
בעולם מכוח מעשי מצוותיהם של ישראל¹.

מלשון רבנו משמע שמציאת הטוב
שבאחרים מביאה למציאת טוב בעצמו

[ג] אחרי שרבנו מלמד את מה שצריכין לדון
אחרים לכף זכות הוא ממשיך ואומר 'וכן צריך
האדם למצא גם בעצמו'. מלשון זה משמע
שהיכולת לדון את עצמו לכף זכות עומד על כך
שיתחיל למצוא טוב באחרים. כי בזה שאומר
'וכן' צריך האדם למצוא גם בעצמו, משמע

1. שזה מה שמבואר במאמר שהמשכן נבנה על ידי הטוב שבישראל. כי המשכן הוא מציאות השראת
השכינה ששורה בעולם על ידי הטוב שבישראל.

על ידי הנקודה הטובה שיש בהם, וממילא הוא רואה איך שכינה שורה בעולם על ידי הטוב שיש בישראל - בנקל הוא מוצא טוב גם בעצמו.

כי כיון והוא מכיר שיש בעולם קדושה והשארית שכינה, והוא בתוך עולם שיש בו טוב, הרי הוא עצמו ג"כ נכלל בזה. ממילא הוא יכול לראות את הטוב שיש בו. [וראה הערה 2].

וכיון שבעיניו אינו רואה את הטוב שיש בישראל ממילא אינו מוצא השראת שכינה בעולם ח"ו. ממילא מחמת זאת אף בעצמו אינו יכול למצוא טוב! כי כיון ובהסתכלותו הוא נמצא בעולם שאין בו השראת שכינה - גם הוא נכלל בזה חלילה.

אך כשעובד לראות באחרים את הטוב שבהם: רואה איך שמקושרים הם אל השי"ת

2. בהמשך השיעור יתבאר בהרחבה השאלה הראשונה: איך מותר לדון הרשע לכף זכות [יודפס בחוברת הבאה בעז"ה]. בכדי לא להשאיר את הלומדים בשאלה נביא את תמצית הענין בקצרה: בדברי רבנו ש'צריך לדון אחרים לכף זכות' נמצאים שני נקודות: א. שצריך להסתכל ב'כלליות' על כלל ישראל לראות שיש בהם השראת השכינה. ב. שצריך בפרטיות לדון רשע לכף זכות. והענין הוא שראשית דבר צריך האדם להרגיל עצמו להסתכל שכלל ישראל נאים ויפים מאוד. עד דור האחרון הזה עם כל הגלויות והרדיפות ועדיין שומרים היהדות - זה התפארות נורא מאוד: צריך האדם להסתכל על כלל ישראל כאדם הרואה אילן מפואר מרחוק שרואה את יופיו ותפארתו הגדול. אך כשמתקרב אל האילן ומביט על כל פרט בפני עצמו רואה שיש 'רקבון' פה ושם. כך צריך אדם תמיד שיהיה לו הרגשה טובה מיופי אילן כלל ישראל שהשכינה שורה בהם וכל ישראל יש להם חלק לעולם הבא [ואכן כמבואר למעלה כשאדם מונח במחשבות טובות ובהסתכלות טובה כזו זה פועל אצל האדם שגם הוא נעשה מרכבה לשכינה] זהו כביכול ה'שלב הראשון':

ה'שלב השני' הוא הנקודה השניה - לדון הרשע לכף זכות: אחרי שרואה האדם את הטוב שבישראל מרחוק ובכלליות, אז יבוא 'לדון' לכף זכות את הרשע. ובעבודה זו שני שלבים: 'לדון' ולכף זכות. תחלה צריך לאחוז בכוח של 'דיין' כלשון רביה"ק 'לדון' לכף זכות' שהוא לשון של דין ומשפט, ומשמעותו שצריך תחילה להבדיל הטוב מן הרע; אפילו שאינך דיין אתה מוכרח תחלה 'לדון' את הרשע כדי שלא ידבק בך ח"ו מן הרע שבו. כדי להזהר להרחיק התחברות עימו. אלא תדע שהוא רשע ומסובב בקליפות: זהו מה שצריך 'לדון' אותו.

ואחר שאתה 'דן' אותו במשמעות לעיל, תביא אותו ל'כף זכות'. תחשוב בדעתך: "הרי העולם כל כך מלא בנסיונות ומכל צד מבלבלים את האדם. והוא חצי 'תינוק' מחסרון דעת, וחצי 'נשבה' שעושים האמת ממנו - והנה אעפ"כ יש עליו כל כך הרבה מצוות השם והוא בא לבית כנסת להתפלל. אמנם איני מותחבר עימו כי איני רוצה להידבק מרשעתו אבל השכינה בוודאי נמצאת עליו, הרי יש בו טוב והוא בוודאי מקושר אל

אחרי שהקדים כמה שאלות לברר את יסודות המאמר יבוא לדבר להלן על תכליתו של המאמר: להביא אותנו לשמחה על ידי הנקודות טובות שאנו מוצאים בעצמנו.

ראשית ידבר על החיוב להיות בשמחה. ידבר על זה בהקשר למצוות קריאת המגילה. ויבאר את עומק הסיבה להיות בשמחה - מחמת שאנו 'מפרנסין לאבינו שבשמים'. מתוך זה יזהיר מכל חסרון אמונה בנחת רוח שאנו פועלין למעלה שהוא מעשה עמלק ממנו.

בפורים אנו מתחדשים בעבודת השמחה לכל השנה, על כן אנו זוכים בו לקבלת תורה חדש - מקבלים אנו על עצמנו לקיים התורה בשמחה. זהו מהות חג הפורים בו אנו זוכים להכנס לעבודת השמחה שהוא כלל התורה.

כך אנו רואים ממצוות קריאת המגילה שהיא חשובה יותר מקריאת התורה, שהרי דוחה היא את כל המצוות. מה טעם שקריאתה חשובה כל כך? אלא כי קריאתה מכניסה בנו את 'כלל' התורה: שאנו צריכין להיות תמיד בשמחה. שאנו צריכין להתחזק גם בתוך ואחרי כל הנפילות שבעולם שה' אלוקינו - איתנו ועמנו.

המגילה מודיעה ו'מגלה' לך שאם תתחזק ולא תפול בדעתך: הכל יתהפך לטובה! הירידה תתהפך לעליה. ההתרחקות תתהפך להתקרבות.

עבודת השמחה הוא כלליות התורה על כן פורים שהוא זמן השמחה קיבלנו התורה מחדש

ד] במאמר זה רבנו מלמדנו את ההפך הגמור מאלו הטועים שיש כביכול 'מצוה' להיות בעצבות אחרי נפילה וירידה. רבנו מלמדנו את האמת שהיא ההפך הגמור: איסור גמור להיות שבור מזה! והוא מביא 'כלל גדול' ו'דבר ידוע' שצריך 'ליזהר מאד' להיות בשמחה תמיד.

אנו עומדים עתה בימים הסמוכים לפורים: חז"ל מגלים לנו ש'קבלת התורה' היה בפורים. בפורים קבלנו את התורה מחדש - מאהבה. פורים הוא מועד של שמחה וששון על כן בו אנו זוכים בו להתחדשות קבלת התורה. כי השמחה היא כלליות התורה! השמחה בהשי"ת הוא 'הסיכום' כביכול של כלל התורה.³

השי"ת". כך אדם מוצא את השכינה בכל מקום ובכל כלל ישראל ומאיך הוא נשמר מהרע שיש בעולם. על ידי שאוחז בשתי הקצוות: 'לדון' ולכף 'זכות'.
3. ראה להלן באות ט' ענין זה בהרחבה.

הנחת רוח שעולה ממני להשיי"ת.

על הקרבנות אומרת התורה: 'אשה ריח ניחוח לה' ודרשו חז"ל (זבחים מו.) 'לשם ששה דברים הזבח נזבח וכו' 'לשם ריח, לשם ניחוח', ופרש"י 'שנחת רוח לפניו שאמר ונעשה רצונו'. כי זה תכלית עבודת האדם וזוה נעשה עיקר הריצוי שבקרבן - כשאדם מחיה נפשו בשמחה משמחת המלך ששמח שאמר ונעשה רצונו. במה שרואה איך שהשיי"ת מתרומם על ידו ואיך השיי"ת מקבל נחת רוח ממעשיו.

הדבר הזה הוא עיקר מה שאדם צריך לשים אליו ליבנו ולראותו בכל פרטי חייו: כמ"ש המגיד על דברי חז"ל (זח"ג ז ע"ב) "ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים" שכל איש ישראל צריך להיות בשמחה עצומה מזה שהוא נותן פרנסה להשיי"ת.⁴

מהו 'פרנסה' להשיי"ת? להקב"ה תבל ומלואה: הוא ברא עולם ענק ומופלא אבל אין ממנו שום נחת ושמחה למעלה. רק כשיהודי פשוט קם בבוקר ופותח פיו ב'מודה אני', מניח תפילין ועומד בתפלה לפני הקב"ה - בזאת נעשה נחת רוח להשיי"ת מהעולם שברא. כשיהודי מתפלל ומקיים המצוות בזה הוא עושה בריאה חדשה, הוא בורא עולם חדש שעולה ממנו שעשועים נפלאים אל השיי"ת. זהו ה'פרנסה' שאנו מביאים להקב"ה - נחת רוח מהעולם שהוא ברא.

כל יהודי לפי שורש נשמתו, עושה נחת רוח

מגילת אסתר מספרת שבני ישראל בשושן הבירה ידעו שאם יתחזקו בתשובה וצעקה אל השיי"ת - הגזירה תתבטל והכל יתהפך לטובה.

כשמקשיבים לקריאת המגילה מבינים היטב שכשיהודי מתחזק הוא מהפך הכל לטובה. גם כשאי אפשר להתפלל אלא מתקיים באדם 'כי לא נקראתי לבא אל המלך זה שלושים יום', כשמתחזק לעשות מה שכן יכול, כשהוא עוצר עצמו מלפול לתוך מצודתו של עמלק ימ"ש הטומן לו רשת של עצבות וייאוש - בזה זוכה לקבל התורה מחדש! זוכה הוא להארת הפורים הנוראה: 'הדר קבלוה מאהבה'.

עיקר עבודת האדם הוא 'שש אישי בה' | להיות שמח במה שמישמח את השיי"ת ונותן לו 'פרנסה' כביכול

ה] עיקר עבודת האדם ועיקר קיום התורה הוא להתחזק ולהחיות את הנפש במה שאנו זוכין לעשות נחת רוח להשיי"ת; על ידי התורה ועל ידי המצוות.

הפסוק אומר 'שש אישי בה' תגל נפשי באלוקי' (ישעיה ס"א י). צריך האדם להחיות נפשו בשמחה והתחזקות במה שזכה לשמח את השיי"ת על ידי מצוותיו. כך דרשו הצדיקים: 'שש אישי בה' - אני 'שש' ב'איש'. כלומר אני שש ושמח במה שזכיתי ל'איש' את השיי"ת - להביא שמחה וששון למעלה על ידי

4. מגיד דבריו ליעקב אות א. קדושת לוי פרשת תולדות ד"ה ויתן לך אלוקים. וקדושה שלישית פורים.

אדם שכל מחשבה כביכול אין הקב"ה מחכה ומצפה לו, לכל מצווה והתעוררות לטוב שיעלה ממנו - היא מלחמת הקליפות הקשות והרע נגדו.

הקליפות מבקשים במחשבות כאלו לדחות את האדם מקדושת האמונה: האמונה הקדושה מראה לאדם מהו פועל למעלה, את עוצם השעשועים שאין יכולין לשער שהוא גורם בכל העולמות.

כל ספק בדבר הזה - זהו מעשה עמלק שהוא שורש הרע והכפירה!

רבינו מלמד אותנו בפתיחת המאמר עד כמה האדם פועל דברים נוראים ועצומים. עד כדי כך שעל ידי מחשבה טובה שהוא חושב על מישהו אחר שיש בו טוב והוא חלק מקומת הקדושה בזה הוא בודאי מעלה אותו.

ולכאורה יש להבין: היכן הם ה'חבלים' המרימים אותו? איה הוא החיבור בין שני בני אדם הללו שעל ידי זה 'מעלה' אותו?

אלא זהו הכלל הגדול המדובר כאן: כל מחשבה טובה פועלת גדולות ועצומות בוודאי! כל רגע שיהודי חי הוא פועל פעולות נוראות. לא יכולם רעיון. לא ישיגם הגיון.

מסוג חדש. מביא התפארות חדשה שאין יכולה להעלות משום נברא - רק ממנו בלבד. מעורר הוא שמחה וששון בכל העולמות.

זהו מציאות האמת! אלא שהעולם הזה מסתיר מעלים ומכחיש אותה על ידי הטרדות והצער שהוא מלא בהם. כשאדם דוחה את השקר וההעלמה שבעולם הזה: אין מסתכל על עצמו, אין משים על ליבו את צרותיו, אלא 'יוצא מעצמו' וקובע בליבו שיש לו שייכת רק עם השי"ת, "איני רואה אלא אותו יתברך בלבד" - בזה נעשה 'ריח ניחוח לה'. בזה הוא מביא 'פרנסה' אל השי"ת!

כלל התורה הוא הידיעה בנחת רוח שאנו מביאים להשי"ת | כל ספק בזה הוא מעשה עמלק והקליפות

[ו] זהו 'כלל' כל התורה למעשה: להאמין ולדעת שיש מאתנו נחת רוח לה! כשאדם לא מאמין בנחת שהוא עושה להשם הרי הוא לקוי במינות ואפיקורסות רח"ל. כך אומר ה'קדושת לוי' זיע"א⁵.

מי שכוסף להיות איש כשר אבל נדמה לו שאין ה' רוצה בו, צריך שידע שדמיון זה הוא עצם קליפת עמלק הלוחם בו. צריך שייכור

5. קדושה שלישית פורים: זהו הוא עיקר עבודת האדם עבור לעשות נחת רוח להבורא ברוך הוא. אמנם אם מתיימש את עצמו ואומר שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח במעשיו. הגם שיהיה סובר שהוא עניו ושפל ברך. אם מתיימש את עצמו ואומר שאין להקדוש ברוך הוא נחת רוח בתחוננים אין זה נקרא עניו ושפל ברך, **אדרבה הוא נוטה קצת למינות** ואין זה עניו ושפל ברך העולה על לב בני האדם כי אין נחת רוח להקדוש ברוך הוא מהעושי רצונו. רק זה הדרך שאדם מתענג בעת אשר לומד ומקיים מצותיו ועיקר הנחת רוח של בני ישראל בעת עסקם בלבבם שהאלהי האלהים ואדוני האדונים יש לו נחת רוח כביכול ושמח במעשינו הטובים.

דברים גדולים: לבא למעלת האבות הקדושים שהיו דבוקים ביראת ה' ובאהבת השם שלמה. אבל גם דברים פשוטים: איך לעשות נחת רוח לה' בכל רגע ומצב. איך כל מצוה מושרשת ברצון העליון למעלה למעלה; כל דאורייתא וכל דרבנן. כל מנהג וכל דיבור מהתפילה הכל מעלה נחת רוח למעלה.

התורה מלמדת אותנו שהנחת רוח הזו העולה מהמעשים ה'פשוטים' כביכול, פועלת יחוד קוב"ה ושכינתיה ועליית העולמות. התורה מלמדת שזה תכלית הבריאה - שאנחנו בני ישראל נשלים הכוונה העליונה של בריאת כל העולמות על ידי שנעשה נחת רוח להשי"ת במעשינו ומצוותינו. הדבר הזה הוא שמחה נוראה שבנוראות, יותר מכל השמחות שבעולם. מוראדיג.

עיקר חיותו של האדם הוא מידעת הנחת רוח שמביא להשי"ת והוא השמחה הגדולה שבכל השמחות

ז] עיקר חיותו של יהודי היא מהידיעה שיש ממנו נחת רוח להשי"ת. כשאדם תופס את האמת - איך מלבדו היהודי הקטן העובד את ה', כל העולם כופרים ומורדים בהשי"ת. כשהוא פותח עיניו לראות האמת: מליארדי הגויים מסביבו לא מעניין אותם השי"ת, מליארדי בהמות וחיות לא יודעים כלום. ואלו הוא היחיד שממליך את השי"ת ומביא לו 'פרנסה' כביכול - בזה הוא מתמלא בחיות נפלאה.

השי"ת בחר בנו להיות לו לעם ונתן לנו תורתו על ידי משה רבינו. בתורה הקדושה משה רבינו מלמד אותנו שהקב"ה רוצה מאיתנו דברים פשוטים ודברים גדולים:

בהמשך המאמר מגלה רבינו שהצדיק האמת לוקח את ההתחזקות שאדם מתחזק בטוב שלו, ובונה מזה משכן ומהמשכן הזה נמשך חיות ושמחה על האדם.

בכדי לקרב את הדברים אל ליבנו יתאר להלן תאור נלבב מהשמחה שנמשכה על ישראל מבית המקדש כשהיה בתפארתו. מתוך זה נבין את גודל השמחה המוכנה לבוא עלינו כשנתחזק להביא אל הצדיק נקודות של טוב שיבנה עמהם משכן שממנו נמשך שמחה וחיות אלינו - גם עכשיו בגלותינו.

עם הדברים הללו ידבר בהרחבה שעבודת השמחה היא ה'סיכום' של כלל עבודת ה'. ידבר ש'קומת השמחה' היא בנין שבטי י"ה. ויבאר שהשמחה היא 'נקודת המכוון' בכל תורתנו של רביה"ק.

בשירתם⁶ והשומעים נפשם היתה יוצאת מרוב דבקות וכלות הנפש. כי השיגו את גודל חיבת השי"ת אליהם.

על ידי עבודת נגינה זו היה כל שומע נטהר מעוונותיו ויוצא משלטון הקלפות שעליו, מהקליפות המסתירים ממנו את הנחת רוח שהוא עושה למעלה. היה נסלח לו והוא נטהר מעונו.

הכלל: שהיה שם גן עדן כזה שאין לשער. כל מי שכף רגלו דרכה בבית המקדש היה נכנס לשמחה עצומה. לכן נקרא בית המקדש 'משוש כל הארץ', כי ממנו נמשך שמחה וחדווה לכל העולם.

כשהיתה ירושלים על תילה, כשהודי היה רק 'נוכר' בירושלים, שמחה היתה נכנסת בעצמותיו. אור חדש ונפלא היה מופיע בו.

ממציאות השמחה שבירושלים ובית המקדש הבין כל יהודי היטב היטב שאין השי"ת רוצה שהוא יחשוב על הירידות שלו, שאין חפץ השי"ת שירדוף את עצמו בעצבות מחמת עוונותיו, אלא רצון השי"ת שהוא יעבדהו מעתה בשמחה והתחדשות. הבין כל יהודי שבשמחתו עם ה' אלוקיו הוא עיקר התשובה והתיקון⁷. כך היו נכנסים לתוך השמחה האמיתית של 'שוש אשיש בהשם'.

בבית המקדש ידעה זו היתה מאירה בבהירות ומוזה היו זוכין לשמחה עצומה ולמחילת עון

ח] רבנו מגלה במאמר זה שעל ידי שאדם מתחזק בעבודת אזמרה באחרים ובעצמו, הצדיק לוקח הטוב הזה את ההתחזקות הזו ובונה ממנו את המשכן, וכשנבנה המשכן יש מהיכן להימשך על האדם שמחה וחיות עצומה שהיא בחינת 'ניגונים' המבואר בפנים המאמר. כי כל החיות והשמחה האמיתית נמשכת מבנין המשכן.

כשהיה בית המקדש על מכונו הוא היה מקור השמחה של העולם. כשאדם היה נכנס אל בית המקדש תיכף היה מתעורר בו שמחה עצומה. כי מכוח קדושת בית המקדש ועבודת הקרבנות היה כל יהודי חי עם ידיעת הנחת רוח שהוא עושה להשי"ת בבהירות שלמה וזה היה בעבורו מקור לשמחה בלי שיעור.

בכל קרבן שהוקרב בבית המקדש היו הלויים פוצחים בשיר זמרה. היה בבית המקדש הרבה בתי מדרש ואכסדראות ללוויים. קבוצות קבוצות היו עומדים בכמה מיני כלי זמר ומשוררים בנגינה נפלאה שאין כמותה בעולם. בכל קרבן הרימו דגל, וקבוצה חדשה התחילה לזמר.

כל המנגנים והמשוררים היו אוחזים כאחד

6. בדברי הימים כשמתאר סדר שירת הלויים, מזכיר שהיו משוררים כאחד. כי זה עיקר יופי השירה שמזמרים ביחד כאיש אחד.

7. [הגם שברור שצריך להתייגע בעבודת הבורא, וצריך לזכות ולהגיע למה שצריך להגיע: אבל כש'לא הולך'

זרקו מאיתו ח"ו, כאילו כבר אינו חפץ בו.

אבל משה רבינו עומד כנגד הבע"ד: הצדיק מכניס בכל יהודי 'רצון' וחיות, את הארת שער הנון שהוא אור מדות הרחמים העליונים. על ידי הארת ה'רצון' הזו, אנו חוזרים לאור השכל! שהוא השכל שרבינו מכניס בנו בכל תורה ושיחה שלו: אמונה וידיעה בגדל הנחת רוח שאין לשער, שאנו עושים להשי"ת.

הצדיקים מלמדים אותנו מהו שמחה וחיות: בכל התורות של רבינו ה'נקודה' שבהם – זה השמחה והחיות! זהו כלל אור הבעש"ט; לדעת ממציאאות ה', שאין עוד מלבדו יתברך ומזה לבוא לתוך שמחה וחדוה. לבוא ל'שמחו בה' וגילו צדיקים', על ידי שתאמין ותראה מה שנעשה בעולם על ידך. זהו כוחו של רבינו ש'מנער' כל אחד מישראל: "מה לך להיות שבור? הרי יש לך את כל הסיבות בעולם להיות בשמחה!" - - -

כל היהדות והתורה מיוסדת על עבודת השמחה בהשי"ת

[י כל היהדות והתורה מיוסדים על הנקודה הזו – עבודת השמחה בהשי"ת. מוהרנ"ת

ידיעה זו היא 'הסיכום' של עבודת השם ובוה משה רבינו מעלה משמד לרצון

[ט במאמר מבואר שהצדיק על ידי שהוא אוסף את נקודת ההתחזקות והטוב של כל יהודי הוא בונה את המשכן – את בית המקדש, ומשם הוא ממשיך שמחה לתוך ליבו של האדם. הצדיקים המכניסים בנו את אור בית המקדש הזה: הם מלמדים אותנו את 'הסיכום' של כלל עבודת ה'!

כשם שהלכות שבת והלכות אסור והתר הם הסיכום וה'למעשה' של הוראת התורה בענינים אלו, כך רבינו מביא לנו את ה'סיכום' של כלל עבודת השי"ת!

מהו ה'סיכום' הקדוש הזה? עבודת השמחה! - - זה ה'סיכום' של כלל עבודת ה'; להיות שמח במצוותיו יתברך ומה שאנחנו זוכים לעבדו.

בסימן רט"ו ח"א רבנו מבאר את סוד משה רבינו שעומד בין 'שמד' ל'רצון'. ענין זה הם הדברים המבוארים כאן:

ה'בעל דבר' עובד להפיל את האדם 'לשמד' - לייאש אותו, לשברו ולרוצצו. להכניס בו מחשבות של חלישות דעת כביכול הקב"ה

מה עושים אז? הרי רוב אנשים אינם יכולים לזכות לבוא למדרגא שלמה כראוי. וגם מי שכן זוכה, הרי נופל בקל לגאווה, או שמוצא בעצמו אחר כך נפילות. ומה יעשה?
לכן צריך לדעת שהעיקר הוא הרצון: שאני רוצה להיות יהודי כשר כרצון השי"ת! ואכן: אני כבר יהודי! יש לי חלק לעולם הבא לנצח נצחים. גן עדן שאין לשער ולספר. לא חסר לי דבר.
המכוון בדברינו הוא: שאדם צריך להיות מוכן, שאם חסר לו הדרגא שהוא רוצה, ידע שהעיקר הוא 'אשרינו מה טוב חלקינו'. 'אשרינו' משמחת יהדותו. והרי בוודאי יהודי הוא.

שכשאין האדם בשמחה, אינו יכול לבוא אל השכל. [שכל' הוא גימטריא 'שמח' זה עם הכולל וזה עם האותיות].

כך גם בתורה ב': מתבאר שם שכשיש לאדם ישוב הדעת, אזי יכול להתפלל בכונה ולכוון חרב התפילה אל המקום שצריך ועל ידי זוכה להתחדשות אותיות התורה. גם שם: 'נקודת' המאמר הוא ה'שמחה'. כיון שיישוב הדעת הוא שמחה. כמבואר בכמה מקומות בליקוטי מוהר"ן שהשמחה הוא כוח היישוב הדעת, ומהשמחה החיות שבאדם. אלו ההפך: אדם בלי חיות ושמחה לא יכול לעשות מאומה! לא ללמוד ולא להתפלל אלא דעתו מעורבת וטרופה.

ועולה משם שעיקר ההכנה לתורה ותפילה שהוא על ידי שנכנסים ליישוב דעת' - הוא על ידי שמחה. בלי יישוב הדעת הבא מהשמחה שולט על האדם יצר הרע משוגע ואינו יודע מה הוא עושה כלל. המרה שחורה ועצבות הוא כוח ההפוך מן ה'יישוב הדעת'.

כל התורה תלויה בזה שנוהר מעצבות! בלי זהירות מן העצבות לא שייך שיקבל האדם בליבו את התורה.

נמשיך הלאה: בתורה ג' אנו לומדים איך לצאת מהכבוד, מ'צרעת' העצבות והטומאות. טומאה הוא מה שהלב סתום ושובר וממילא שקוע בתוך העצבות. זהו העונש לכל החטאים.

הצדיקים בכוחם הגדול מוציאים אותנו מטומאת עוונותינו אל השמחה. זהו כוחו של

בהלכות הודאה (הלכה ו' אות נ"ו) מבאר את סדר י"ב השבטים שמהם כל בנין כלל ישראל על עבודת השמחה:

ראובן: הוא מלשון 'ראו מה בני לבין': ראובן מומשיך בעולם את השמחה הבאה כשאדם מבחין בהבדל בינו לבין גוי ובא לשמחה מיהדותו. שמעון: מגלה בעולם את השמחה מחמת 'השמיעה'. ששומע את הרעש הגדול הנעשה בעולמות מומעשיו הטובים. לוי: הוא שמחת הדביקות - השמחה מזה ש'נלווה' ונדבק בהש"ת. יהודה: הוא שמחת ההודאה להש"ת. דן: הוא עבודת השמחה גם בזמן של 'דין'. כשלא הולך כסדר ומתחזק באמונה שבוודאי הש"ת ייטיב עימו ויעזרהו ובא לשמחה והתחזקות. נפתלי: הוא בחינת השמחה של תפילין. וכן הלאה בשאר שבטי י"ה כמבואר שם. הרי לנו שכל ענין שבטי י"ה שמהם כל בנין כלל ישראל - הוא דרגות וגוונים בשמחה.

בכל תורות רביה"ק הנקודה שבהם
הוא השמחה בהש"ת

יא] כמו כן בכל תורותיו של רבינו ה'נקודה' בכל תורה הוא עבודת ה'שמחה' וה'חיות' דקדושה:

בתורה א' אנו לומדים שצריך להסתכל בחן האמיתי של ישראל, ועל ידי זה באים לשמחה ולחיות מחן האמת שיש לנו. ובוודאי כשזוכין למדרגת הגבוהה יותר המבוארת שם: להסתכל בשכל של כל דבר, זוכין לשמחה ו'חיות' גדולה מאוד. וכן לצד שני: עולה משם

כל קיום התורה תלוי ש'גייר' האדם
עצמו מלהיות גוי עצב | זמן הפורים
מסוגל לזה

יב כל קיום התורה והעבודה תלוי בדבר
אחד: ש'תגייר' את עצמך מלהיות גוי עצוב -
- - ! זהו מהותו של יהודי! שמחה וחדוה
מגורלו הטוב שבחר בו השי"ת מכל יצורי
עולם להעלות לפניו נחת רוח.

הגם שעובר עליך ירידות ונפילות, השי"ת לא
רוצה ממך משהו אחר: רק כשתעשה עכשיו
מצוה בשמחה.

גם כשעובר עליך קנאה ושנאה ופגם המשפט;
גניבות ועוולות ושאר עגמות נפש, תקבל
באהבה ואל 'תהרוג' את עצמך בעצבות
מחמת מה שעובר עליך. שים לב: כל היסורים
שבאים על האדם הם קושי וסבל 'בתוך
החיים', לעומת זאת כשאדם נופל בעצבות
רח"ל הרי אין לו חיים כלל - - -

צריך להזהר מאד להיות בשמחה, ובפרט
עכשיו שזהו הזמן שבו 'קימו וקבלו' את
התורה מחדש; מתוך אהבה ושמחה. זה העת
לעשות התחלה חדשה ולהכנס אל השמחה
והחיות שהוא עיקר התורה. כאמור לעיל.

אל תאמר: מצבי כל כך נפול ומדוכא. אני בעוני
איני יכול להכנס אל השמחה. כי בכוח חג
הפורים הבא עלינו לטובה אנו יכולין להכנס
לקדושת השמחה מכל מצב שהוא. היהודים
בשושן הבירה היו בתכלית הירידה והנה משם
עלו בהתחזקות כזו. הכל התהפך להם: מהדיוטא
הנמוכה ביותר ברוחניות ובגשמיות באו עד
לעליה הכי גדולה - 'הדר קבלוה מאהבה'.

משה רבינו שמרים אותנו ונותן בנו 'הארט
הרצון': לדעת שה' רוצה את הנקודות טובות
שיש לך, ואפילו אחר העגל שהוא תכלית
הירידה והנפילה - משה רבינו מודיע לנו שה'
רחום וחנון, והוא איתך עימך ואצלך. תמיד.

בתורה ד' מלמדנו רבינו לידע תמיד שהכל
לטובה. גם כאן 'נקודת' המאמר הוא שמחה
כי זהו תכלית השמחה - לידע שהכל לטובה.

בתורה ה': 'בשבילי נברא העולם'. שם רבנו
מבאר להדיא מהו שמחה. על ידי שמתיישר
הלב מהעקמומיות באים לשמחה - 'לישרי
לב שמחה'. כי כשיש חמץ בלב שהוא
מציאות ה'עקמומיות' שבלב, אי אפשר
לשמוח אלא האדם מבולבל לגמרי.

כך גם בתורה ו' שם מלמד לצאת מרדיפת
כבוד עצמו ולזכות לכבוד אלהי על ידי
שישומע בוינו ושותק, גם שם מאמר זה מביא
אותנו לידי שמחה: כי רק כך כשיודע לשמוע
בוינו, ולחפש אחר כבוד השם יכולין לחיות
בשמחה וחיות בלי צער.

וכן הלאה בתורה ז' המדברת מאמת ואמונה,
בתורה ח' המדברת מהמשכת רוח חיים,
בתורה ט' ששם נתבאר שעיקר החיות הוא
מהתפילה, בתורה י' שמלמד רביה"ק לקבל
תורה עם רוח דקדושה שנכנס בעצמות עד
שרוקד וממתיק דין ובתורה י"א המדברת
מיחודא עילאה ויחודא תתאה. וכן הלאה
בהמשך הליקוטי מוהר"ן: נקודת כל
המאמרים הוא להביא אותנו לשמחה וחיות
לפני השי"ת.

"אבי שבשמים קרבני אל הצדיק שיכול להאיר בי את המקיפים שגילה משה רבינו, מקיפי הימים והשנים". "זכני לקבל פורים חדש, לקבל את 'הקיימו וקבלו' מחדש, לקבל התורה בתוך השאול תחתית שאני עומד בו". "הצליני אבי אב הרחמן מעמלק שהוא מציאות הקרירות והעצבות".

העיקר הגדול שבו תלוי קיום המאמר הזה הוא 'לקבל על עצמו' למעשה לשמוע בקול הצדיק. כי בשעת מעשה כשבא על האדם נסיון של שברון לב ועצבות, היצר מתגבר וקשה לקיים כי המוח מבולבל. הלב מעוקם.

אבל כשאתה בטל לרבינו, כשאתה יודע שיש לך רבי וצריך לשמוע בקולו בלי 'חכמות' והוא אומר להיות בשמחה – אתה זוכה להכנס לעבודה זו. תציית אל הצדיק ותחפש בעצמך נקודות טובות: שעה, שעתים, ארבע שעות. תחפש הטוב שבך עד שתמצא. רק כך – כשבטליון להצדיק יכולים לקיים את דבריו: "הוא אמר להיות בשמחה וזה אני מקיים בלי חכמות". כך לוחמים עם עמלק! כשיוצאין מן העצבות ונכנסין אל השמחה. ה' יזכנו.

כל זאת הוא בכוחו משה רבינו – כוחו של מרדכי היהודי: שגם אחר הירידה העצומה של חטא העגל הוא מקבץ את הנקודה טובות של כל אחד, וקורא לנו להכלל בתוך המשכן.

כל זאת מקיים בנו הצדיק שמגלה ומעלה הטוב | צריך לבקש מלפני השי"ת שיקרבנו אליו בראוי

יג כל זאת מקיים בנו הצדיק היושב תחת כסא הכבוד. הצדיק הזה הוא החזן של כלל ישראל שמקבץ הטוב של כל אחד. מטהר אותנו מהפניות והחסרונות. מעלה את הטוב. ומזה בונה את המשכן.

כך יכולים להיות בשמחה: כשיודעים מרבי אמת כזה שהוא בונה את המשכן ומכניסנו לתוכו. המשכן הוא מקור השמחה והחיות לכל העולם.

לכ: כדי לזכות לשמחה צריכין לחפש את הצדיק הרחמן. המנהיג האמיתי; הצדיק שיכול לעורר ולגלות, לטהר ולהעלות, את נקודתנו הטובה. ובכך להכניסנו אל מציאות השראת השכינה שמשם אנו שואבים שמחה וחיות.

צריכים לבקש זאת מהשי"ת בדמעות שלישי:

[המשך השיעור יבוא בחוברת נוספת בס"ד]

